

Wetenschapstheater: spelen met kennis

‘Spelen met kennis’ is een werkvorm waarvan de titel letterlijk te nemen is: studenten spelen een (onvoorbereid) toneelstuk op basis van de studiestof. De werkvorm relateert de vanzelfsprekende, wetenschappelijke vorm waarin studiestof doorgaans wordt besproken en laat zien dat wetenschappelijke informatie ook op een luchtige en levendige manier kan worden eigen gemaakt en gepresenteerd. Het speelse en persoonlijke karakter van de werkvorm werpt een nieuw en verrassend licht op de leerinhoud en leidt op die manier tot een extra leereffect. Vanuit het perspectief van academische vorming doet spelen-met-kennis een beroep op de creativiteit, het inlevingsvermogen en de expressie van studenten.

Werkwijze

1. Studenten hebben de stof bestudeerd en in plaats van een reguliere bespreking stelt de docent voor de bestudeerde stof in een toneelspel weer te geven. De docent schetst de *mise-en-scène* en de onderscheiden rollen. Deze rollen worden verdeeld;
2. De toneelspelers krijgen korte tijd om het scenario door te spreken, eventueel bijgestaan door een aantal medestudenten. Zo nodig wordt de speelruimte nader ingericht, wordt de kleding van de studenten aangepast en worden de nodige rekwisieten verzameld;
3. Het toneelspel wordt met de nodige improvisatie opgevoerd. De docent en deelnemers die geen rol hebben gekregen vormen het publiek.
4. Het toneelspel wordt nabesproken en geëvalueerd. De interpretatie van de verschillende rollen vormt daarbij de leidraad.

Voorbeeld

In de Letterenfaculteit wordt ‘spelen met kennis’ gebruikt voor de behandeling van een bestudeerd literair werk (een roman, gedicht, parabel, sage, toneelstuk). Tijdens het college krijgen studenten (in kleine groepjes) de opdracht om de opvoeringspraktijk van een bepaalde tekst te demonstreren. Voorbereidingstijd is een half uur, waarin de rollen moeten worden verdeeld en het lokaal naar eigen inzicht tot podium moet worden ingericht.

Opmerkingen

- Het gekozen voorbeeld ligt voor de hand. Geschreven literaire tekst kan eenvoudig(er) omgezet worden in mondelinge literaire tekst en leent zich daardoor relatief goed voor een toneelstuk.
- Het vereist een grotere vertaalsprong om abstracte theorieën of modellen om te zetten in toneelspel. Een mogelijkheid is om historische figuren met elkaar te confronteren – Bohr en Einstein, bijvoorbeeld, of Marx en Freud – wellicht in een verrassende context.